

Vastavalt Inglismaa ja Walesi seadustele ning kooskõlas Euroopa inimõiguste konventsiooniga tagatakse teie järgmised õigused.

Pidage oma õigusi meeles

- 1. Öelge politseile, kui te soovite advokaadi abi politseijaoskonnas viibimise ajal. See on tasuta.**
- 2. Öelge politseile, kui te soovite, et kellelegi teatataks teie viibimisest politseijaoskonnas. Seda tehakse tasuta.**
- 3. Öelge politseile, kui te soovite lugeda nende määrustikku, mida nimetatakse menetluskoodeksiks (*Codes of Practice*).**

Järgnevalt on toodud üksikasjalikum teave nende õiguste kohta.

*Criminal
Defence Service*

The Law Society

Lisateave inimestele, kes on politsei poolt arreteeritud

Palun hoidke käesolev teave alles ja lugege seda niipea kui võimalik. See aitab teil langetada otsuseid ajal, mil viibite politseijaoskonnas.

Kui teile esitatakse küsimusi väidetava rikkumise kohta, siis te ei pea midagi ütleva. Samas võib see teie kaitsele kahjuks tulla, kui te küsitlemise käigus ei maini asjaolusid, mida te hiljem kohtus kasutate. Kõike, mida te ütlete, võidakse kasutada tõendusmaterjalina.

1. Advokaadi abi kasutamine

- Advokaat saab teid aidata ja nõustada seaduste osas.
- Kui te soovite advokaadi abi, öelge seda vahistatutega tegelevale politseiametnikule. Politsei aitab teil advokaadiga ühendust võtta.
- Kui te olete politseijaoskonnas, peab politsei laskma teil advokaadiga rääkida igal ajal, päeval või öösel. Seda tehakse tasuta.
- Kui te ei tunne antud piirkonnas ühtegi advokaati või kui te ei saa oma advokaati kätte, võite rääkida õigusabi korras töötava advokaadiga. Seda tehakse tasuta. Politsei aitab teil temaga ühendust võtta. Õigusabi korras töötav advokaat ei ole mingil viisil politseiga seotud.
- Teil on õigus eraviisiliseks konsultatsiooniks oma advokaadiga telefoni teel, samuti võib advokaat soovi korral tulla teiega politseijaoskonda kohtuma.
- Tavaliselt ei ole politseil õigust teid küsitleda enne, kui te olete saanud oma advokaadiga rääkida. Kui politsei esitab teile küsimusi, võite te nõuda, et teie advokaat viibiks küsitlemise juures. .
- Kui te soovite advokaadiga rääkida, ei jäta see muljet, nagu te oleksite teinud midagi valesti.
- Kui advokaat ei tule kohale või kui te soovite advokaadiga uuesti rääkida, paluge politseil advokaadiga uuesti ühendust võtta.
- Kui te ütlete politseile, et te ei soovi advokaadiga rääkida, kuid hiljem mõtlete ümber, siis öelge seda vahistatutega tegelevale politseiametnikule. Politsei aitab teil advokaadiga ühendust võtta.

Palun vaadake pöördele

2. Kellegi teavitamine teie viibimisest politseijaoskonnas

- Te võite paluda politseil ühendust võtta ühe inimesega, selleks et teavitada teda teie viibimisest politseijaoskonnas. Seda tehakse tasuta. Politsei võtab vastava inimesega ühendust niipea kui võimalik.

3. Menetluskoodeksi lugemine

- Menetluskoodeks on raamat, kus on kirjas see, mida politsei tohib ja ei tohi teha teie viibimise ajal politseijaoskonnas.
- Politsei laseb teil menetluskoodeksit lugeda, kuid te ei saa seda lugeda nii kaua, et see takistaks politsei uurimist selle kohta, kas te olete seadust rikkunud.
- Kui te soovite menetluskoodeksit lugeda, öelge seda vahistatutega tegelevale politseiametnikule.

Politseijaoskonnas viibitud aja kohta andmete saamine

- Kõik, mis teiega politseijaoskonnas viibimise ajal toimub, pannakse kirja ning seda nimetatakse vahistamisprotokolliks.
- Kui te politseijaoskonnast lahkute, võite te ise ja võib teie advokaat või asjassepuutuv täiskasvanu paluda endale koopia vahistamisprotokollist. Politsei peab teile koopia andma niipea kui võimalik.
- Te võite politseilt küsida vahistamisprotokolli koopiat kuni 12 kuu jooksul pärast politseijaoskonnast lahkumist.

Kuidas teie eest tuleks hoolt kanda

Järgnevalt on toodud lühiteave selle kohta, mis teid politseijaoskonnas viibimise ajal ootab. Lisateabe saamiseks paluge näha menetluskoodeksit. Koodeksi tagakaane siseküljelt leiate loetelu selle kohta, kust saab iga konkreetse küsimuse kohta täpsemalt lugeda. Kui te soovite küsimusi esitada, pöörduge vahistatutega tegeleva politseiametniku poole.

Inimestega ühenduse pidamine

Lisaks advokaadiga rääkimisele ja ühe inimese teavitamisele teie arreteerimisest lubatakse teil tavaliselt teha üks telefonikõne. Kui te soovite teha ühe telefonikõne, öelge seda politseile. Samuti võite politseilt paluda kirjutusvahendi ja paberit. Te võite külastajatega kohtuda, kuid vahistatutega tegelev politseiametnik võib selle lubamisest keelduda.

Teie kamber

Võimaluse korral hoitakse teid kambris üksinda. Kamber peaks olema puhas, soe ja valgustatud. Teie voodiriided peaksid olema puhtad ja terved. Teid tuleb lubada tualetti ja pesema.

Riided

Kui teie enda riided võetakse teilt ära, peab politsei andma teile teised riided.

Söök ja jook

Teile tuleb anda süüa ja juua kolm korda päevas. Te võite juua küsida ka einetevahelisel ajal.

Jalutamine

Võimaluse korral tuleks teid iga päev lubada välja värske õhu kätte.

Halva enesetunde korral

Kui te tunnete end haigena või vajate ravimeid, paluge kokkusaamist arstiga. Politseinik kutsub teile arsti ja see on tasuta. Te võite paluda kokkusaamist mõne teise arstiga, kuid sellisel juhul peate võib-olla selle eest ise maksma. Teil võidakse lubada omaenda ravimite võtmist, kuid politsei peab enne laskma arstil ravimid üle kontrollida. Kõigepealt võidakse saata meditsiiniõde teid vaatama, aga kui te vajate arsti, siis kutsub politsei arsti välja.

Kui kaua võib teid kinni pidada?

Tavaliselt võidakse teid kinni pidada kuni 24 tundi, ilma et teile esitataks süüdistus. Seda ajapiiri võidakse ka ületada, kuid selleks peab olema politseikomissari luba. Pärast 36 tunni möödumist saab ainult kohus anda välja loa teie edasiseks kinnipidamiseks süüdistust esitamata. Aeg-ajalt peab vanempolitseiametnik vaatama teie juhtumi üle, et otsustada, kas teid tuleks endiselt kinni pidada. Seda nimetatakse taasläbivaatamiseks. Teil on õigus selle otsuse langetamise juures kaasa rääkida, välja arvatud juhul, kui te ei ole selleks piisavalt heas vormis.

Kui politsei teid küsitleb

- Ruum, kus teid küsitletakse, peaks olema puhas, soe ja valgustatud.
- Te ei peaks olema sunnitud seisma.
- Politseiametnikud peaksid ütlema teile oma nime ja ametiastme.
- Te peaksite saama vahet pidada tavaliste söögiaegade ajal ja joomiseks umbes kahe tunni järel.
- Te peaksite saama magada vähemalt 8 tundi iga 24-tunnise vahi all olemise ajavahemiku jooksul.

Abi vajavad inimesed

- Kui te olete noorem kui 17-aastane või kui teil on õpiraskused või vaimsed hälbep, siis peaks teatud politseitoimingute sooritamise ajal keegi teie juures viibima. Sellist inimest nimetatakse teie “täiskasvanust tugiisikuks”.
- Teie täiskasvanust tugiisik peab olema teie juures kui politsei teavitab teid teie õigustest ja ütleb teile, miks teid politseijaoskonnas hoitakse. Samuti peab täiskasvanust tugiisik olema teie juures kui politsei loeb teile ette politseipoolse hoiatuse. Ta peab olema teiega ka siis kui teid küsitletakse.
- Sellele lisaks võib osutada vajalikuks, et teie politseijaoskonnas viibimise ajal peab politsei sooritama allpool nimetatud toiminguid. Teie asjassepuutuv täiskasvanu peaks teie juures olema kogu aja jooksul, mil politsei sooritab üht järgmistest toimingutest:
  - küsitleb teid või palub teil kirjalikule avaldusele või politseidokumentidele alla kirjutada;
  - vaatab teie juhtumit üle;
  - võtab teilt ära rohkem riideid kui pealisriided;
  - korraldab midagi, mis sarnaneb isiku tuvastamisega sarnaste inimeste rivist;
  - esitab teile süüdistuse.

Kui te soovite, võite oma advokaadiga rääkida, ilma et teie asjassepuutuv täiskasvanu juures viibiks.

Tõlgi abi kasutamine

Kui te ei räägi inglise keelt või ei saa inglise keelest aru, kutsub politsei teie abistamiseks kellegi, kes räägib teie keeles.

Kui te olete kurt või kui teil on rääkimisega raskusi, kutsub politsei teie abistamiseks briti viipekeele / inglise keele tõlgi.

Kui politsei küsitleb teid, siis tõlk dokumenteerib küsimused ja teie poolt teie keeles antud vastused. Te saate selle dokumendi üle kontrollida enne, kui te selle õigsuse kinnitamiseks allkirjastate.

Kui te teete politseile avalduse, koostab tõlk sellest avaldusest teie keeles dokumendi, mille te saate üle kontrollida ja õigsuse kinnitamiseks allkirjastada.

Kui te ei ole Ühendkuningriigi kodanik

Kui te ei ole Ühendkuningriigi kodanik, võite te politseile öelda, et soovite ühendust võtta oma riigi esinduse, saatkonna või konsulaadiga teie asukoha ja politseijaoskonnas viibimise põhjuse teatamiseks. Ka esinduse, saatkonna või konsulaadi töötajad võivad teiega eraviisiliselt kokku saada või hoolitseda selle eest, et advokaat teiega kohtuks.

Eriolukorrad

Advokaadi abi kasutamine

Mõnede eriolukordade puhul võib politsei teid küsitleda enne seda, kui te olete oma advokaadiga rääkinud. Nende eriolukordade kohta saate lugeda menetluskoodeksist. Menetluskoodeks on raamat, kus on kirjas see, mida politsei tohib ja ei tohi teha teie viibimise ajal politseijaoskonnas. Kui te soovite teada täpseid üksikasju, siis leiate need menetluskoodeksi osa C lõikest 6.6.

On olemas üks eriolukord, mille puhul politsei ei lase teil rääkida teie valitud advokaadiga. Sellisel juhul peab politsei laskma teil rääkida mõne teise advokaadiga. Kui te soovite teada täpseid üksikasju, siis leiate need menetluskoodeksi osa C lisast B.

Kellegi teavitamine sellest, et te viibite politseijaoskonnas

On selliseid eriolukordi, mille puhul politsei ei lase teil kellegagi ühendust võtta. Nende eriolukordade kohta saate lugeda menetluskoodeksist. Kui te soovite teada täpseid üksikasju, siis leiate need menetluskoodeksi osa C lisast B.

Puhumistestid

Kui te olete arreteeritud ebakaines olekus sõiduki juhtimisega seotud rikkumise eest, on teil õigus advokaadiga rääkida. See õigus aga ei tähenda, et võite keelduda politsei nõudmisel puhumistestist või vere- või uriiniproovi andmisest, isegi kui te ei ole veel jõudnud advokaadiga rääkida.

Sõltumatud vahialuste külastajad

Mõnedel kogukonna liikmetel on luba tulla politseijaoskondadesse ilma ette teatamata. Neid nimetatakse sõltumatuteks vahialuste külastajateks ja nad töötavad vabatahtlikena, et tagada kinnipeetute korralik kohtlemine ja nende õigustest kinnipidamine. Teil ei ole õigust kohtuda sõltumatu vahialuste külastajaga ja te ei saa esitada palvet, et sõltumatu vahialuste külastaja tuleks teid vaatama. Kui aga sõltumatu vahialuste külastaja saab teiega kokku sel ajal, kui te olete vahi all, siis tegutseb ta politseist sõltumatult, et kontrollida, kas teie heaolu ja õigused on kaitstud. Samas ei pea te selliste külastajatega rääkima, kui te seda teha ei soovi.